

Szansa dla aparatury pomiarowej

Pierwszym silnym impulsem rozwojowym oraz technologicznym był zakup przez *ELPO* (w 1971 roku) licencji na nowoczesne (oparte już na technice półprzewodnikowej) pehametry (przenośne, laboratoryjne i przemysłowe, wraz z armaturą przemysłową) od szwajcarskiej firmy *POLYMETRON* (amerykańska grupa *ZELLWEGER*). Wdrożenie licencji umożliwiło konstruktorom *ZD EUREKA* dostęp do nowoczesnej bazy półprzewodnikowej – warunkującej rozwój. Wykorzystaliśmy szansę, i wkrótce – oprócz nowoczesnych licencyjnych pehametrów – opracowaliśmy rodzinę nowoczesnych tlenomierzy i konduktometrów, służących do kontroli zanieczyszczenia wód. *ELPO* stało się czołowym krajowym producentem nowoczesnej aparatury o szerokich możliwościach aplikacji w gospodarce.

Dokonana, w 1976 roku, integracja z *ELWRO* wpłynęła stymulująco na prace badawczo-konstrukcyjne nad aparaturą pomiarową – zainicjowała aplikację techniki mikroprocesorowej. Zainicjowano również prace badawcze nad systemami pomiarowymi. W drugiej połowie lat siedemdziesiątych i na początku lat osiemdziesiątych powstała nowa generacja pierwszych przyrządów mikroprocesorowych: pehametr-jonometr, tlenomierz, konduktometr. Równolegle rozwijano możliwość przeprowadzania kompleksowych terenowych badań jakości wód i ścieków. W tym celu opracowano mobilne „Mikrolaboratorium badania wód” *AW11* (na bazie samochodu *NYSA* oraz przyczepy kempingowej *N132*), które zostało wyróżnione (w roku 1978) złotym medalem na Międzynarodowych Targach Technicznych w Zagrzebiu. Dzięki temu wyróżnieniu, w roku 1979/80, uruchomiono w *ZAKŁADZIE ELEKTRONIKI MERA-ELWRO* (d. *ELPO*) jego seryjną produkcję – głównie na eksport do *ZSRR*. Twórcy Mikrolaboratorium zostali (w 1979 roku) wyróżnieni Nagrodą II stopnia „Za wybitne osiągnięcia techniczne roku 1978, w *CENTRUM MERA-ELWRO*”.

Sukces Mikrolaboratorium do badania wód (*AW*), zachęcił do podjęcia prac nad modernizacją *AW* – obejmującą program pomiarowy oraz inne środki transportu. Jedną z takich modernizacji jest laboratorium do badania wód i ścieków *AW-50* – na samochodzie Mercedes (zdjęcie niżej). Podjęto również prace nad konstrukcją podobnych mobilnych laboratoriów do badania gleby oraz agrobiagnostyki. Opracowane prototypy laboratoriów na

Laboratorium do badań wód *AW-50*

Wnętrze laboratorium AW-50

na bazie samochodów *Nysa* (AG) oraz *Avia* (MAK), produkował **ZAKŁAD ELEKTRONIKI** (w krótkich seriach) w latach osiemdziesiątych – głównie na eksport.

Po integracji, rozpoczęto w Zakładzie Pomiarów Fizykochemicznych prace nad stacjonarnymi systemami ciągłego monitoringu zanieczyszczeń wód (monitory jakości wody Aquamer). Prototyp monitora (w roku 1977) zainstalowano we Wrocławskim Oddziale Instytutu Ochrony Środowiska (do ciągłej kontroli zanieczyszczeń Odry). W roku 1978 uruchomiono (w **ZAKŁADZIE ELEKTRONIKI**) produkcję monitora Aquamer 52 oraz kolejnego, znacznie zmodernizowanego chromatografu gazowego N-504. W następnych latach opracowano wersję mobilną monitora Aquamer, która stanowiła wyposażenie eksportowanych do Związku Radzieckiego Mobilnych laboratoriów AW12.

Mobilne laboratorium agrodiagnostyczne